

# Tổ chức hoạt động thực tế chuyên môn ngoài trường ngành Giáo dục mầm non, Trường Đại học Bạc Liêu đáp ứng yêu cầu đổi mới giáo dục

Trương Thị Chanh\*

\*ThS. Trường Đại học Bạc Liêu

Received: 2/3/2024; Accepted: 8/3/2024; Published 19/3/2024

**Abstract:** *Bac Lieu University determines that training quality is the leading factor governing all activities, so the practical organization of expertise outside the school will be an application-oriented training goal to ensure the quality of training that society requires. On that basis, the article focuses on clarifying the practical organization of off-campus expertise for students of Early Childhood Education, college system of Bac Lieu University, and at the same time shows the results brought after the field study trip outside the school to orient the future career.*

**Keywords:** *Practical Expertise, Visits, Experiences, Learning, Early Childhood Education*

## 1. Đặt vấn đề

Thực tế chuyên môn ngoài trường là một hình thức học tập bên ngoài lớp học nhằm giúp cho người học được trải nghiệm. Để nâng cao chất lượng đào tạo theo yêu cầu đổi mới phương pháp dạy học hiện nay, Trường Đại học Bạc Liêu chỉ đạo rà soát và cải tiến chương trình đào tạo các ngành học, trong đó có ngành Giáo dục mầm non (GDMN).

Thực tế chuyên môn ngoài trường là một học phần bắt buộc trong Chương trình đào tạo ngành GDMN, hệ cao đẳng theo yêu cầu cải tiến mới ở đơn vị hiện nay và được thực hiện ở học kỳ V với 01 tín chỉ cho khóa 14 CM (hệ cao đẳng, GDMN), mà trong Chương trình đào tạo ngành GDMN hệ cao đẳng trước đây không có. Mục đích đưa học phần này là nhằm giúp cho sinh viên (SV) được tham gia, trải nghiệm thực tế chuyên môn ngoài trường như dự giờ, tham quan học tập về cơ sở vật chất, các mô hình giáo dục mới của các cơ sở GDMN ngoài tỉnh. Thông qua hoạt động thực tế chuyên môn ngoài trường, SV sẽ rút ra được nhiều bài học bổ ích về cách tổ chức chăm sóc giáo dục trẻ mầm non và cách thiết kế tổ chức môi trường giáo dục cho trẻ mầm non ở các cơ sở GDMN cũng như hiểu biết thêm các địa danh, văn hóa, lịch sử nơi mà các em đến tham quan.

## 2. Nội dung nghiên cứu

### 2.1. Phương pháp nghiên cứu

Để thực hiện bài viết này, tác giả đã tập hợp các tài liệu liên quan đến việc đa dạng hóa hình thức học tập, trong đó có hoạt động trải nghiệm thực tế, ngoại khóa chuyên môn ngoài trường nhằm đáp ứng theo yêu cầu đổi mới giáo dục, đào tạo hiện nay. Ngoài ra,

người viết còn sử dụng phương pháp khảo sát lấy ý kiến SV tham gia thực tế chuyên môn và kết quả đạt được bài thu hoạch, đồng thời còn sử dụng phương pháp quan sát, miêu tả để làm rõ các vấn đề thực tế chuyên môn ngoài trường đối với SV ngành GDMN, hệ cao đẳng của Trường Đại học Bạc Liêu. Cuối cùng, người viết sử dụng phương pháp phân tích và tổng hợp để khái quát hiệu quả của việc tổ chức thực tế chuyên môn ngoài trường đối với SV ngành GDMN, hệ cao đẳng ở Trường Đại học Bạc Liêu.

### 2.2. Kế hoạch thực tế chuyên môn ngoài trường

#### 2.2.1. Mục đích

- Hoạt động thực tế chuyên môn ngoài trường sẽ giúp cho SV củng cố và nhận thức đầy đủ hơn về kiến thức lý thuyết đã học; vận dụng kiến thức đã học để phân tích, giải quyết các vấn đề thực tiễn thuộc chuyên ngành GDMN; Rèn luyện thêm phương pháp, kỹ năng làm việc, kỹ năng mềm, kỹ năng tự nghiên cứu, tự học nhằm đáp ứng chuẩn đầu ra của chương trình đào tạo ngành GDMN.

- SV tham gia thực tế chuyên môn ngoài trường thông qua các hoạt động tham quan các cơ sở mầm non về cơ sở vật chất và các mô hình giáo dục mới của các cơ sở GDMN ngoài tỉnh, đặc biệt là dự giờ, trao đổi chuyên môn để học tập, rút kinh nghiệm. Từ hoạt động thực tế chuyên môn ngoài trường, SV sẽ học tập được nhiều điều mới mẻ về cách tổ chức và chăm sóc giáo dục trẻ mầm non cũng như cách thiết kế môi trường giáo dục cho trẻ mầm non.

- Kết hợp với chuyến thực tế chuyên môn ngoài trường, SV còn được tham quan các danh lam thắng cảnh để mở rộng sự hiểu biết về các địa danh, văn

hóa, lịch sử của từng địa phương cũng như hiểu về đất nước, con người Việt Nam.

#### 2.2.2. Yêu cầu

- SV ngành GDMN, khóa 14CM của Khoa Sư phạm, Trường Đại học Bạc Liêu có tổng số 74 SV phải thực hiện theo đúng kế hoạch thực tế chuyên môn ngoài trường;

- Các em phải tích cực, tự giác và chủ động học hỏi trong suốt quá trình tham gia thực tế chuyên môn ngoài trường;

- Sau khi kết thúc chuyến thực tế chuyên môn ngoài trường, SV phải thực hiện nghiêm túc bài báo cáo kết quả bằng việc nộp sản phẩm là bài thu hoạch. Kết quả bài thu hoạch (tính bằng thang điểm 10) là kết quả của học phần.

2.2.3. Thời gian: Thời gian tổ chức chuyến thực tế chuyên môn ngoài trường cho SV ngành GDMN trong 05 ngày, diễn ra tuần đầu của tháng 12.

2.2.4. Nội dung: Hoạt động thực tế chuyên môn ngoài trường, SV ngành GDMN, khóa 14CM của Khoa Sư phạm, Trường Đại học Bạc Liêu được tham quan môi trường GDMN, dự giờ, trao đổi chuyên môn nhằm học hỏi về phương pháp nghiệp vụ giáo dục trẻ, cách thiết kế tổ chức môi trường giáo dục cho trẻ mầm non ở một số cơ sở mầm non từ thành phố Hồ Chí Minh đến Đà Lạt. Từ đó có sự so sánh, đối chiếu giữa lý thuyết được học trên lớp với thực tiễn sinh động; đúc kết kinh nghiệm chuyên môn, tích lũy tri thức nhằm phục vụ tốt cho đợt Thực tập sư phạm tốt nghiệp và làm hành trang cho công tác chuyên môn nghiệp vụ sau khi ra trường. Đồng thời, kết hợp chuyến thực tế chuyên môn ngoài trường, SV còn được tham quan các địa danh, tìm hiểu văn hóa, lịch sử ở một số điểm của Thành phố Hồ Chí Minh và Đà Lạt như kế hoạch đề ra.

#### 2.2.5. Yêu cầu của bài thu hoạch

**Câu 1:** Qua việc dự giờ ở các lớp tại các đơn vị trường mầm non trong hoạt động thực tế chuyên môn ngoài trường vừa qua, em hãy nêu những phương pháp dạy học cơ bản mà đã được quý cô sử dụng trong tiết dạy và phân tích hiệu quả của các phương pháp đó.

**Câu 2:** Theo em những điều tâm đắc nhất từ chuyến thực tế chuyên môn ngoài trường là gì?

### 2.3. Kết quả chuyến thực tế chuyên môn ngoài trường

- Về thời gian: Chuyến thực tế chuyên môn ngoài trường đảm bảo đúng tiến độ như kế hoạch đề ra.

- Lịch trình hoạt động thực tế chuyên môn ngoài trường: tham quan học tập tại các địa điểm đến đều

đúng và đảm bảo, không cắt xén chương trình.

- Đối với chuẩn đầu ra thực tế chuyên môn ở các trường mầm non tại Thành phố Hồ Chí Minh - Đà Lạt đối với SV ngành GDMN:

+ Các địa điểm đến các cơ sở GDMN: Qua khảo sát, các em đều đánh giá cao việc đến các cơ sở GDMN để tham quan học tập. Các em học hỏi nhiều về thái độ, tác phong của quý cô mầm non cũng như cách giao tiếp, ứng xử; Học hỏi các phương pháp dạy học, cách thức tổ chức, thiết kế mô hình giáo dục trẻ,... để trang bị cho chuyên môn, nghề nghiệp tương lai.

+ Các địa danh đến tham quan, tìm hiểu văn hóa, lịch sử: Các em rất thích thú với những phong cảnh đẹp, nhất là thành phố Đà Lạt, xứ sở ngàn hoa; Tham quan các địa danh, địa điểm du lịch nổi tiếng, thưởng thức những đặc sản hấp dẫn, đặc biệt là cảm nhận được khí hậu mát mẻ của vùng đất Đà Lạt,...

- Kết quả bảng khảo sát sau chuyến thực tế chuyên môn ngoài trường: Tất cả SV đều trả lời đúng với yêu cầu của câu hỏi khảo sát đặt ra. Các em đều cho rằng học phần thực tế chuyên môn ngoài trường hết sức cần thiết và có ý nghĩa đối với SV ngành GDMN. Điều đó, chứng tỏ, các em hết sức tập trung và nghiêm túc để học hỏi từ chuyến thực tế chuyên môn. Cụ thể:

+ Đối với cơ sở vật chất và môi trường giáo dục của trường mầm non, các em đều đánh giá cao về cách sắp xếp, tổ chức mô hình đào tạo hết sức khoa học và quy củ, có 70 SV đồng ý, chiếm 94,6%. Có 04 SV, chiếm 5,4% cho là Trường Mầm non Chuẩn Chuẩn Kim khuôn viên còn nhỏ hẹp.

+ Đối với phương pháp dạy học thì có 68 SV, chiếm 91,9% cho là các trường có sự sáng tạo trong việc kết hợp giữa phương pháp dạy học truyền thống với phương pháp dạy học mới, đặc biệt mạnh dạn áp dụng phương pháp dạy học hiện đại, lấy người học làm trung tâm, nổi bật là các trường tư thục. Có 06 SV, chiếm 8,1% cho là một số trường vẫn còn sử dụng phương pháp cũ, gây nhàm chán đối với trẻ.

+ Đối với điều ấn tượng nhất về trường cũng như bản thân học hỏi để phục vụ cho chuyên môn thì có 74 SV, chiếm 100% đồng ý cho rằng đến các trường mầm non được sự đón tiếp nồng hậu từ Ban giám hiệu và giáo viên của trường. Các cô luôn cởi mở và sẵn sàng truyền lửa nghề nghiệp cho các em. Từ đó các em học hỏi được nhiều điều bổ ích về phương pháp dạy học, về cách thức tổ chức giờ học, về cách ứng xử, giao tiếp,... Đây là những điều hết sức cần thiết cho hành trang nghề nghiệp tương lai của các em.

+ Đối với các địa danh tham quan cũng như tìm hiểu về lịch sử, văn hóa, con người ở vùng đất Đà Lạt có 74 SV, chiếm 100% đều cho rằng, qua chuyến thực tế, các em hiểu biết thêm các danh lam thắng cảnh tuyệt đẹp ở Đà Lạt, khí hậu thì mát mẻ trong lành, thường thức nhiều đặc sản nơi đây cũng như giao tiếp với người dân địa phương rất thân thiện và hiếu khách làm cho các em ấn tượng. Đây cũng là cơ sở quan trọng giúp ích cho chuyên môn của các em, nhất là vận dụng vào giảng dạy học phần *Phương pháp hướng dẫn khám phá môi trường xung quanh cho trẻ mầm non*.

Kết quả của bài thu hoạch:

+ Đối với câu hỏi 1: SV đều nêu được 04 phương pháp cơ bản và phân tích để chỉ ra được tác dụng của chúng mà các cơ sở GDMN đều sử dụng đến. Cụ thể: phương pháp thuyết trình, phương pháp làm mẫu, phương pháp thực hành và phương pháp sử dụng đồ dùng trực quan. Trong quá trình phân tích, các em làm rõ từng phương pháp và có ví dụ ở các đơn vị áp dụng.

+ Đối với câu hỏi 2: Đây là câu hỏi tự do để SV tùy vào nhận thức mà trả lời. Các em thể hiện được nhiều điều tâm đắc từ chuyến thực tế chuyên môn ngoài trường như học hỏi nhiều về các phương pháp giáo dục trẻ, cách thiết kế tổ chức môi trường giáo dục cho trẻ mầm non mới mẻ; Tiếp xúc và giao lưu với nhiều cô dạy mầm non và trẻ nhỏ đáng yêu ở các cơ sở mầm non; Tham quan nhiều cảnh đẹp nên thơ và các điểm du lịch nổi tiếng ở Đà Lạt; Thường thức những đặc sản của các địa phương; Tận hưởng khí hậu mát mẻ đầy thú vị của Đà Lạt; Thắt chặt thêm tình bạn bè trong lớp và thầy cô,...

Nhìn chung, kết quả SV thực hiện bài thu hoạch đảm bảo và đúng thời gian quy định. Bài thu hoạch các em không chỉ trả lời các câu hỏi của đề mà các em còn đưa vào nhiều hình ảnh cá nhân và nhóm về những địa điểm tham quan lẫn các hoạt động học tập tại các cơ sở mầm non hết sức sinh động, sáng tạo. Tổng số 74 bài thu hoạch kết quả đều đạt điểm 9.0 trở lên với mức xếp loại giỏi và xuất sắc.

#### **2.4. Giải pháp nâng cao hiệu quả hoạt động thực tế chuyên môn ngoài trường**

- Bộ môn tiếp tục liên kết và mở rộng các trường mầm non ở nhiều tỉnh thành để đưa SV tham gia thực tế chuyên môn.

- Thực hiện hoạt động thực tế chuyên môn ngoài trường, Bộ môn cần đa dạng các trường mầm non công lập và tư thục nhằm giúp cho SV học hỏi, hiểu biết về mô hình đào tạo và cách thiết kế môi trường giáo dục trẻ.

- Trong quá trình thực tế, giảng viên hướng dẫn cần tạo điều kiện cho SV tiếp xúc nhiều đối tượng từ nhóm, mầm, chồi, lá để các em làm quen và thể hiện kỹ năng giao tiếp dần với các trẻ.

- Khi tham gia dự giờ, giảng viên hướng dẫn cần yêu cầu SV tập trung nhiều chủ đề để nắm chắc các vấn đề về chuyên môn cũng như tìm hiểu thêm các phương pháp dạy học mà giáo viên đã áp dụng giảng dạy.

- Câu hỏi bài thu hoạch, giảng viên hướng dẫn cần mở rộng và vấn đề sao cho phong phú hơn nữa.

### **3. Kết luận**

Việc tổ chức hoạt động thực tế chuyên môn ngoài trường cho ngành GDMN nói riêng các chương trình đào tạo ở Trường Đại học Bạc Liêu nói chung là theo định hướng ứng dụng, đảm bảo chất lượng là yêu cầu hết sức cấp thiết nhằm đáp ứng yêu cầu đổi mới phương pháp dạy học hiện nay. Hoạt động thực tế chuyên môn ngoài trường là một trong những học phần bắt buộc trong chương trình đào tạo ngành GDMN hệ cao đẳng nhằm giúp cho SV trải nghiệm thực tiễn mở rộng được kiến thức, kỹ năng chuyên môn, nghề nghiệp. Đặc biệt, hoạt động thực tế chuyên môn ngoài trường của chương trình đào tạo ngành GDMN, hệ cao đẳng còn hỗ trợ cho hoạt động thực tập sư phạm 1, 2, đồng thời giúp cho các em trải nghiệm với nhiều điều mới mẻ qua việc tham quan thường ngoạn các danh lam thắng cảnh cũng như được tìm hiểu văn hóa, lịch sử, con người địa phương của những nơi được đến. Tất cả sẽ là hành trang quý báu cho tương lai nghề nghiệp của bản thân SV sau khi ra trường.

#### **Tài liệu tham khảo**

[1]. Bộ Giáo dục và Đào tạo (2017). *Thông tư ban hành Chương trình GDMN*, Hà Nội.

[2]. Đảng Cộng sản Việt Nam, Ban chấp hành Trung ương khóa XI (2013). *Nghị quyết số 29-NQ/TW, ngày 04/11/2013 về đổi mới căn bản, toàn diện giáo dục và đào tạo, đáp ứng yêu cầu công nghiệp hóa, hiện đại hóa trong điều kiện kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa và hội nhập quốc tế*, Hà Nội.

[3]. Trần Thủy (2019), “*Đề xuất giải pháp xây dựng chương trình thực tế chuyên môn tại Trường Đại học Quảng Bình theo xu hướng kết nối giữa lý luận và thực tiễn*”. Tạp chí khoa học Trường Đại học thành phố Hồ Chí Minh, số 11/2019, tr848-855.

[4]. Trường Đại học Bạc Liêu (2021), *Chương trình đào tạo ngành GDMN, hệ cao đẳng*, Bạc Liêu.

[5]. Kim Uyên. (2018, ngày 5 tháng 7). *Những điểm nổi bật của hệ thống giáo dục Mỹ*. <https://vnexpress.net/>